

לאחר זמן יצאה קבוצה שלישית, אמר עליהם, הללו בעלי כדים.

לאחר זמן יצאה קבוצה רביעית, אמר עליהם, הללו בעלי לגינין.

לאחר זמן יצאה קבוצה חמישית, אמר עליהם, הללו בעלי כוסות.

התחילה קבוצה ששית לצאת, ואמר עליהם, הללו בעלי מארה [=קללה]. שהיה בית המדרש מתרוקן מאד, וגנאי הדבר וקשה בעיניו].

נתן עיניו בתלמידים שנשארו, התחילו פניהם משתנים מיראה, כסבורין שכועס על כת ששית מפני שאחרו עד עכשיו לצאת לסעודתם, וכל שכן עליהם שעדיין לא הלכו כלל.

אמר להם, בני, לא לכם אני אומר, אלא להללו שיצאו, שמניחים תורה שהיא חיי עולם, ועוסקים בסעודה שהיא חיי שעה, נכן שיטתו, ששמחת יום טוב רשות היא ולא מצווה, כפי שיתבאר בעזה"י להלן].

ולאחר שגמר דרשתו ויצאו אמר להם את הכתוב בספר עזרא, "וַיֹּאמֶר לָהֶם לְכוּ אֲכַלּוּ מִשְׁמַנִּים וּשְׁתוּ מִמִּתְקִים וְשַׁחְוּ מְנוֹת לָאֵין נֶכֶן לוֹ כִּי קִדּוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדַנְיָנוּ וְאֵל תַּעֲצְבוּ כִּי חֲדָוֹת ה' הִיא מְעֻזָּכֶם" (נחמיה ח' י').

מצוות יום טוב

שני כתובים סותרים נאמרו בענין יום טוב, כתוב אחד אומר, "שִׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצֹּת וּבָיִים הַשְּׂבִיעִי עֲצַרְתָּ לֵה' אֶלְקֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה" (דברים ט"ז ח'), וכתוב אחד אומר, "בַּיּוֹם הַשְּׂמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֶם כָּל מְלָאכָת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ" (במדבר כ"ט ל"ה), ונחלקו חכמים בישוב שני הכתובים.^א

לדעת רבי אליעזר – אין לו לאדם ביום טוב, אלא או אוכל ושותה, או יושב ושונה,^ב כלומר הרשות ביד כל אחד לבחור לו את אחד משני האופנים, או כולו לה' או כולו לכם.^ג

^א ילי"ע למה לא ישבו באופן אחר, והוא, ששמיני עצרת שנאמר בו "לכם", כולו לכם, ושביעי של פסח שנאמר בו "לה", כולו לה'.

^ב ואף על גב דלעיל קאמר לתלמידיו "אכלו משמנים ושתו ממתקים" משום דסיים הדרשה הוא, דהא בשאר ימים נמי היו אוכלים אחר הדרשה. ומכל מקום אמר להו אכלו משמנים ושתו ממתקים, משום שמחת יום טוב. [תוס'].
^ג ילי"ע אם הכוונה שצריך לבחור את אחד מהאופנים, וכך לנהוג כל היום, ומי שבחר באכילה ושתיה, צריך